

การปลูกข้าวโพด

เรียบเรียง ดร.โชคชัย เอกทัศนาวรรณ ศูนย์วิจัยข้าวฟ่างแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เกตุอร ทองเครือ กองเกษตรสัมพันธ์

- ข้าวโพด
- พันธุ์
- ฤดูปลูกข้าวโพด
- การเตรียมดิน
- การกำจัดวัชพืช
- การใส่ปุ๋ย
- ความต้องการน้ำ
- แมลงศัตรูข้าวโพด
- โรคข้าวโพด
- การเก็บเกี่ยว

ข้าวโพด

เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทยที่ทำรายได้ให้กับประเทศ คิดเป็นมูลค่าประมาณปีละ 10,000 ล้านบาท โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดประมาณปีละ 11-12 ล้านไร่ ผลผลิตประมาณปีละ 4-5 ล้านตัน ประมาณ 65% ของผลผลิตใช้บริโภคภายในประเทศในรูปแบบที่เป็นวัสดุคูปให้แก่โรงงานอาหารสัตว์และอุตสาหกรรมอื่นๆ ส่วนที่เหลือส่งออกในรูปแบบของข้าวโพด, ข้าวโพดบด และแป้งข้าวโพด ซึ่งคิดเป็นมูลค่า ประมาณ 5,000-6,000 ล้านบาท (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2535)

การบริโภคภายในประเทศได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้นการผลิตข้าวโพดจึงไม่มีปัญหาในเรื่องตลาดรองรับ เพราะเป็นที่ต้องการทั้งภายในและต่างประเทศ

แหล่งปลูกข้าวโพดที่สำคัญอยู่ในภาคเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกถึงกว่าครึ่งของทั้งประเทศ ส่วนที่เหลือกระจายปลูกในทุกภาคของประเทศ จังหวัดที่ปลูกข้าวโพดที่สำคัญ ได้แก่ เพชรบูรณ์ นครราชสีมา เลย ลพบุรี และนครสวรรค์

ข้าวโพดสามารถใช้เป็นอาหารทั้งของมนุษย์และสัตว์ แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี จนปัจจุบันไม่สามารถขยายได้อีกต่อไป และมีผลผลิตเฉลี่ยทั้งประเทศประมาณ 370 กิโลกรัม/ไร่ เท่านั้นเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องพยายามเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ให้ได้ซึ่งการเพิ่มผลผลิตนั้นขึ้นอยู่กับพันธุ์ที่ใช้ปลูก ความอุดมสมบูรณ์ของดิน สภาพดินฟ้าอากาศ ปริมาณและการตกของฝน และการปฏิบัติดูแลรักษา ซึ่งจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

พันธุ์

พันธุ์ข้าวโพดในประเทศไทยที่ทางราชการและบริษัทเอกชน แนะนำส่งเสริมมีหลายพันธุ์ การใช้พันธุ์ที่ดีนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการผลิตที่ดี สามารถแยกพันธุ์ออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. **พันธุ์ผสมเปิดหรือผสมปล่อย** เกษตรกรที่ปลูก ดังกล่าวนี้ สามารถเก็บเมล็ดเพื่อใช้เป็นพันธุ์ในฤดูต่อไปได้ แต่ทั้งนี้ไม่เก็บพันธุ์เองเกิน 3 ครั้ง ซึ่งการเก็บพันธุ์ไว้ใช้เองต้องเลือกเก็บฝักจากต้นที่ดี ไม่มีโรคแมลงทำลาย ฝักโต มีลำต้นสูงตามเกณฑ์เฉลี่ยของพันธุ์ไม่ควรเก็บฝักจากต้นที่อยู่รอบนอกของแปลงและไม่ควรเก็บเฉพาะจากส่วนหนึ่งส่วนใดของแปลงปลูก ควรเก็บจากต้นที่ดีตามจุดต่างๆ ของแปลงปลูก

พันธุ์ที่แนะนำส่งเสริม ได้แก่

1.1 พันธุ์สุวรรณ 1 เป็นพันธุ์ผสมเปิดที่ให้ผลผลิตสูง มีความต้านทานต่อโรคน้ำค้าง ลำต้นสูงประมาณ 2.00-2.50 เมตร เมล็ดมีสีเหลืองส้ม อายุออกดอก 50-55 วัน อายุเก็บเกี่ยว 110-120 วัน ให้ผลผลิตเฉลี่ย 550-850 กิโลกรัม/ไร่

1.2 พันธุ์สุวรรณ 2 ให้ผลผลิตต่ำกว่าพันธุ์สุวรรณ 1 เล็กน้อย ลักษณะโดยทั่วไปและสีเมล็ดจะคล้ายพันธุ์สุวรรณ 1 ความสูง ต้นประมาณ 2.00 เมตร อายุออกดอก 45-48 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90-100 วัน

1.3 พันธุ์สุวรรณ 3 เป็นพันธุ์ผสมเปิดให้ผลผลิตสูงมีความต้านทานโรคน้ำค้างและโรคราสนิม ลำต้นสูงประมาณ 2.00 - 2.50 เมตร เมล็ดสีส้มเหลือง หัวแข็งถึงกึ่งหัวแข็ง อายุออกดอก 50-55 วัน อายุเก็บเกี่ยว 110-120 วัน ผลผลิตเฉลี่ย 594-920 กิโลกรัม/ไร่

2. พันธุ์ลูกผสม ปัจจุบันมีหลายพันธุ์ด้วยกันทั้งที่ผลิตโดยทางราชการและบริษัทเอกชน โดนทั่วไปลักษณะของข้าวโพดลูกผสมเมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์สุวรรณ 1 จะมีลำต้นเตี้ยกว่า อายุสั้นกว่าเล็กน้อย ผลผลิตสูงกว่า มีความสม่ำเสมอในลักษณะต่างๆ ดีกว่า แต่ราคาเมล็ดพันธุ์แพงกว่า

สิ่งที่ต้องระมัดระวังในการปลูกโดยใช้พันธุ์ลูกผสมก็คือ **เก็บเมล็ดทำพันธุ์ปลูกเองไม่ได้** ต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ใหม่ปลูกทุกครั้ง เพราะถ้าเก็บเมล็ดไว้ปลูกเองในรุ่นต่อไป จะได้เมล็ดพันธุ์ ลักษณะต่างๆ ไม่สม่ำเสมอ และให้ผลผลิตลดลงมาก พันธุ์ลูกผสมที่แนะนำส่งเสริม ได้แก่

2.1 พันธุ์สุวรรณ 2301 เป็นพันธุ์ลูกผสมเตี้ยความสูงของต้น 1.80-2.00 เมตร เมล็ดสีส้ม อายุออกดอก 47-50 วัน อายุเก็บเกี่ยว 110-120 วัน ผลผลิตสูง ทนสภาพแห้งแล้งได้ดีกว่าพันธุ์สุวรรณ 1

2.2 พันธุ์สุวรรณ 2602 เป็นพันธุ์ลูกผสมสามทาง ความสูงของต้น 2.00-2.50 เมตร เมล็ดสีส้มเหลืองส้ม อายุออกดอก ประมาณ 50 วัน ผลผลิตทั่วไปจะสูงกว่าพันธุ์สุวรรณ 1 และ สุวรรณ 2301 อายุการเก็บเกี่ยว 110-120 วัน

2.3 พันธุ์สุวรรณ 3101 เป็นพันธุ์ลูกผสมสามทาง ความสูงของต้น 2.00-2.20 เมตร เมล็ดสีส้มเหลืองกิ่งห้าวแข็ง อายุออกดอก 50-55 วัน ผลผลิตสูงกว่า พันธุ์สุวรรณ 2602 ประมาณ 16 เปอร์เซ็นต์ อายุการเก็บเกี่ยว 110-120 วัน

2.4 พันธุ์ลูกผสมที่ผลิตโดยบริษัทเอกชน ซึ่งมีหลายพันธุ์สามารถให้ผลผลิตได้ดีเช่นเดียวกัน

ฤดูปลูกข้าวโพด

ข้าวโพด เป็นพืชที่สามารถปลูกได้ตลอดปีถ้าไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ แต่โดยทั่วไปเกษตรกรไทยปลูกข้าวโพด โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ดังนั้นฤดูปลูกโดยทั่วไปในประเทศไทย มี 2 ฤดู คือ

1. ปลูกต้นฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ขึ้นอยู่กับการตกและการกระจายของฝนในท้องถิ่น เกษตรกรนิยมปลูกข้าวโพดต้นฤดูฝน เนื่องจากได้ผลผลิตสูงกว่า ไม่มีโรคราน้ำค้างระบาด

ทำควมเสียหาย รวมทั้งปัญหาวัชพืชที่รบกวนน้อยกว่าปลูกปลายฤดูฝน แต่จะมีปัญหาจากสารพิษอะฟลาท็อกซิน

2. ปลูกปลายฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม การปลูกในฤดูปลายฝนนี้ ต้องใช้พันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง เพราะเป็นฤดูปลูกที่โรคราน้ำค้างระบาดทำความเสียหายให้แก่ข้าวโพดมาก

อย่างไรก็ตามข้าวโพดที่เก็บได้จากการปลูกต้นฤดูฝนคุณภาพของเมล็ดต่ำ ทั้งนี้เพราะเมล็ดเก็บเกี่ยวที่ความชื้นสูง ทำให้เกิดเชื้อรา ซึ่งสร้างสารพิษ **อะฟลาท็อกซิน** ทำให้เมล็ดข้าวโพดที่เก็บเกี่ยวจากการปลูกต้นฤดูฝนมีสารพิษนี้ในปริมาณสูง จนก่อให้เกิดปัญหาการรับซื้อจากตลาดต่างประเทศ

ส่วนเมล็ดข้าวโพดที่เก็บเกี่ยวจากการปลูกปลายฤดูฝน ไม่มีปัญหาเรื่องสารพิษอะฟลาท็อกซิน ถ้ามีก็น้อยเพราะการเก็บเกี่ยวกระทำในขณะที่ความชื้นในอากาศต่ำ

อะฟลาท็อกซินในข้าวโพด

อัตราการปลูกและระยะปลูก

การใช้อัตราและระยะปลูกที่เหมาะสมจะช่วยประหยัดเมล็ดพันธุ์ และช่วยให้ข้าวโพดเจริญเติบโตได้อย่างสม่ำเสมอทั่วกัน โดยใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 3 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ปลูก ดังนี้

ระยะระหว่างแถว 75 เซนติเมตร ระหว่างต้น 25 เซนติเมตร เมื่อออกแล้วถอนให้เหลือ 1 ต้น/หลุมหรือ ระยะแถว 75 เซนติเมตร ระหว่างต้น 50 เซนติเมตร เมื่อออกแล้วถอนให้เหลือ 2 ต้น/หลุม

การเตรียมดิน

การเตรียมดินมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้สภาพของดิน เหมาะแก่การงอกและการเจริญเติบโตของต้นข้าวโพด เพราะการไถเตรียมดินทำให้ขนาดของก้อนดินเล็กลงทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ช่วยกลบเศษพืชและวัสดุอื่นๆ ลงในดิน ช่วยกำจัดวัชพืชรวมทั้งโรคและแมลงบางชนิด ช่วยให้ดินดูดซับน้ำได้ดีขึ้นและช่วยลดการชะล้างดินจากการกระทำของน้ำ

ในการไถควนไถให้ลึกประมาณ 6-12 นิ้ว พลิกตากดินไว้ประมาณ 7-14 วัน เพื่อให้วัชพืชตาย หลังจากนั้นพรวนดิน 1-2 ครั้ง เพื่อย่อยดินและปรับสภาพดินให้เรียบร้อยต่อการปลูก ถ้าเป็นพื้นที่ที่ลาดเท การไถครั้งสุดท้ายควรให้ขวางกับแนวลาดเท

นอกจากนี้การปลูกข้าวโพดอาจปลูกบนดินที่ไม่ต้องมีการไถพรวนหรือไถพรวนเพียง เพื่อทำแถวปลูกเท่านั้นก็ได้ แต่การปลูกในแปลงที่เตรียมดินแบบนี้จะได้ผลต่อเมื่อการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชโดยมีสารเคมีหลัก คือ **กรัมม็อกซิโนหรือพาราควอท** แล้วมีการใช้สารเคมีปราบวัชพืชชนิดอื่นที่เหมาะสมควบคู่กันไปด้วย เช่น อาทราซีน, อะลาคลอร์ เป็นต้น การปลูกข้าวโพดแบบไม่มีการไถพรวนนี้จะมีเศษซากพืชคลุมดิน เป็นต้น การปลูกข้าวโพดแบบไม่มีการไถพรวนนี้จะมีเศษซากพืชคลุมดิน สามารถช่วยในการซับน้ำและอนุรักษ์ความชื้นในดินให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ช่วยลดความเสียหายจากการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้เป็นอย่างดี **ผลดีของการปลูกโดยไม่มีการไถพรวนจะเห็นได้ชัดในพื้นที่ที่มีความลาดเทสูง**

การกำจัดวัชพืช

ทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แรงงานคน การใช้เครื่องมือไถพรวน และการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช

ในการใช้สารเคมีนั้น สารเคมีแต่ละชนิดมีลักษณะการใช้คุณสมบัติในการปราบวัชพืช แผลผลตกค้างแตกต่างกันไป ดังนั้นก่อนใช้จึงควรอ่านคำแนะนำให้ละเอียด การเลือกใช้สารเคมีชนิดใดขึ้นอยู่กับชนิดของวัชพืชที่ขึ้นอยู่ และชนิดของพืชที่จะปลูกในฤดูถัดไป รวมทั้งราคาของสารเคมีที่ใช้ในไร่ข้าวโพด สารเคมีที่แนะนำ ได้แก่

อาหารขึ้นชนิดผง 80% เป็นสารเคมีที่ใช้ก่อนพืชปลูกงอกควรใช้อัตรา 500 กรัม/ไร่ ถ้าเป็นดินเหนียวให้ใช้อัตราสูงกว่านี้สามารถควบคุมวัชพืชใบกว้างและใบแคบได้ดี แต่จะเป็นพิษต่อใบกว้างบางชนิด เช่น ผักและพืชตระกูลถั่ว ดังนั้น **ถ้าปลูกถั่วตามหลังข้าวโพดในฤดูถัดไป ไม่ควรฉีดแปลงข้าวโพดด้วยสารอาหารขึ้น**

อะลาคลอร์ เป็นสารเคมีที่ใช้ฉีดพ่นวัชพืชปลูกจะงอก ใช้อัตรา 500-1,000 กรัม/ไร่ กำจัดได้ดีเฉพาะวัชพืชใบแคบและเป็นพิษต่อข้าวฟ่าง ดังนั้น **ถ้าจะปลูกข้าวฟ่างในฤดูถัดไปห้ามฉีดสารชนิดนี้**

การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชจะได้ผลดีถ้าปฏิบัติให้ถูกต้องแต่มีข้อควรระวัง คือ **ต้องผสมน้ำและฉีดขณะที่ดินชื้น**

การใส่ปุ๋ย

การปลูกข้าวโพดในประเทศไทยมีการใช้ปุ๋ยน้อยมาก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตข้าวโพดต่ำ และราคาค่อนข้างสูง รวมทั้งการขาดความรู้ในเรื่องการใส่ปุ๋ยในข้าวโพด จึงทำให้ผลผลิตดีขึ้นกว่าไม่ใส่ปุ๋ยที่จำเป็น คือ **ปุ๋ยไนโตรเจน และ ฟอสฟอรัส** ส่วนโปรแตสเซียมนั้น ดินในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่ขาดโปรแตสเซียม (ยกเว้นในดินทราย)

สูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่นขึ้นกับการวิเคราะห์ดินและระดับผลผลิตที่ต้องการ ในทางปฏิบัติเพื่อสะดวก แนะนำให้ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0, 20-20-0 อัตรา 30-50 กิโลกรัม/ไร่

การใส่ปุ๋ยนั้นถ้าในขณะที่ปลูกจะสะดวกที่สุด เพื่อลดความเสี่ยงแนะนำว่า **ควรใส่ปุ๋ยหลังจากตายหญ้า** ซึ่งระยะนี้ข้าวโพดโตพอสมควรแล้วพอที่จะคาดคะเนได้ว่าการปลูกข้าวโพดฤดูนี้จะล้มเหลว เนื่อง

จากสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น ฝนแล้ง ฯลฯ และอื่นๆ การใส่ปุ๋ยอาจกระทำโดยการชะดินให้ห่างจากโคนต้นข้าวโพด 1 คืบ ใส่ปุ๋ยแล้วกลบดิน

ความต้องการน้ำ

ความต้องการน้ำในระยะต่างๆ ของข้าวโพดไม่เท่ากัน ในระยะแรกๆของการเจริญเติบโตข้าวโพดต้องการน้ำไม่มากนัก และค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามอายุ และต้องการน้ำสูงที่สุดในช่วงออกดอกและช่วงระยะต้นของการสร้างเมล็ด หลังจากนั้นการใช้น้ำจะค่อยๆ ลดลง ดังนั้น ถ้าขาดน้ำในช่วงออกดอกจะทำให้ผลผลิตลดลงมาก ต้องคาดคะเนวันปลูกเพื่อไม่ให้ข้าวโพดเจอแล้งตอนออกดอก โดยดูจากข้อมูลการตกและการกระจายของฝนภายในท้องถิ่นจากหลายๆ ปี และติดตามการพยากรณ์อากาศ จะช่วยในการตัดสินใจในการกำหนดระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมได้ดียิ่งขึ้น

แมลงศัตรูข้าวโพด

แมลงศัตรูข้าวโพดในประเทศไทย มีมากกว่า 80 ชนิด แต่ที่สำคัญมีอยู่ 5-6 ชนิด แต่ละชนิดจะทำความเสียหายในช่วงอายุข้าวโพดแตกต่างกัน แบ่งได้ 2 ระยะเวลาคือ ระยะกล้าและระยะข้าวโพดอย่างปล้องจนถึงเก็บเกี่ยว

1. แมลงศัตรูข้าวโพดระยะกล้า

1.1 มอดดิน เป็นตัววงขนาดเล็ก ลำต้นป้อม ผิวขรุขระ สีดำปนน้ำตาลเทา จะออกทำลายพีชในเวลาค่ำพร้อมจับคู่ผสมพันธุ์ จะพบมอดดินตลอดทั้งปี เพราะว่ามีพีชไร้อื่นเป็นพีชอาศัยอยู่หลายชนิด ได้แก่ ข้าวฟ่าง อ้อย ละหุ่ง ฝ้าย ถั่วต่างๆ มันแก้ว และวัชพืชอีกหลายชนิด

การป้องกันกำจัด ใช้สารฆ่าแมลงประเภทคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกจะให้ผลดี โดยใช้ฟูราไรโอคาร์บ (โปรเมท 40 เอสดี) อัตรา 10-15 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม หรือ คาร์โบซัลแฟน (ฟอสล์) อัตรา 20 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ใช้ได้ดีในสภาพดินที่มีความสูงแลฝนตก ถ้าเกิดมอดดินระบาด เมื่อข้าวโพดงอกแล้ว และสภาพพื้นที่แห้งแล้งแนะนำให้ใช้ฟอสล์อัตรา 40 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

1.2 หนอนกระทู้หอม เป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ทำลายกล้าข้าวโพดโดยจะกัดกินใบตั้งแต่ข้าวโพดงอกได้ 3-5 วัน จน 3 สัปดาห์ พีชอาศัยมีหลายชนิดได้แก่ หอม ผักกาดทุกชนิด มะระ ถั่วต่างๆ องุ่น และไม้ดอกไม้ประดับต่างๆ

การป้องกันกำจัด ใช้เชื้อไวรัสอัตรา 12 มิลลิเมตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ฟน 3 ครั้ง ตอนเย็น แต่ละครั้งห่างกัน 7 วัน หรือ ใช้ไตรฟลูมูรอน (อัลซิสทิน) อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

2. แมลงศัตรูระยะข้าวโพดอย่างปล้องถึงเก็บเกี่ยว

2.1 หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน หนอนจะทำลายโดยเจาะลำต้นทำความเสียหายทั้งข้าวโพดไร่และข้าวโพดฝักสด

การป้องกันกำจัด ที่ได้ผลคือ หยอดหยอดข้าวโพดด้วยคาร์โบฟูราน (ฟูราดาน 3% จี) อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

2.2 หนอนกระทู้ข้าวโพด ทำลายพืชในระยะที่ใบยอดใกล้จะคลี่ และในระยะที่กำลังออกไหม หนอนจะกัดกินยอดและใบ ทำให้แห้งวินถ้าระบาดรุนแรงใบจะถูกกินเหลือเพียงก้านใบ หนอนจะออกหากินในเวลาากลางคืนเป็นส่วนมาก

การป้องกันกำจัด สารฆ่าแมลงที่ใช้ได้ดี คือ คาร์บาริล (เซพวิน) และเมโทมิล (แลนเนท) พ่นทุก 7 วัน เมื่อมีการทำลายใบถึง 50 %

2.3 หนอนเจาะฝักข้าวโพด ทำลายพืชโดยกัดกินไหม และเจาะเข้าไปที่ปลายฝัก มักระบาดในฤดูที่มีการปลูกฝักโดยเฉพาะตอนฝักติดเสมอ และทำลายพืชอื่นๆ อีกเช่น ข้าวฟ่าง ยาสูบ มะเขือเทศ ถั่วต่างๆ

การป้องกันกำจัด ในข้าว, พืชไร่ไม่จำเป็นต้องพ่นสารฆ่าแมลง แต่ในข้าวโพดหวานถ้ามีหนอนเจาะฝักในอัตรา 11 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

หนอนชนิดนี้จะเข้าทำลายข้าวโพดในระยะออกดอกและออกไหมแล้วจึงควรหมั่นตรวจดูไร่ข้าวโพดหวานในระยะดังกล่าว

โรคข้าวโพด

โรคข้าวโพดที่สำคัญ ได้แก่ โรคราน้ำค้าง ส่วนโรคอื่นๆ ยังไม่มีความสำคัญมากนัก

การป้องกันกำจัด ที่สะดวกที่สุดคือใช้พันธุ์ต้านทาน ถ้าพันธุ์ใดไม่ต้านทานให้ใช้สารเคมีคลุกเมล็ดป้องกันโรคราน้ำค้าง ได้แก่ เอพรอน 35% โดย คลุกเมล็ดก่อนปลูกในอัตรา 7 กรัม/เมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม

เก็บเกี่ยว

ควรเก็บเกี่ยวข้าวโพดในระยะที่ต้นและฝักแห้ง แล้วนำมาตากแดด 3-4 วัน จึงนำมาแกะทะาะเมล็ด แล้วควรตากเมล็ดข้าวโพดให้แห้งสนิทให้มีความชื้นต่ำกว่า 15 เปอร์เซ็นต์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อราบางชนิดที่ติดมากับเมล็ดข้าวโพด

การเก็บเกี่ยวข้าวโพดเพื่อจำหน่ายควรเก็บทั้งฝัก